NOVELA RUD, DOPADY A POSTUP PRO SAMOSPRÁVY PŘI SESTAVOVÁNÍ ROZPOČTŮ

18. 9. 2025, 17. SETKÁNÍ STAROSTŮ A MÍSTOSTAROSTŮ ZLÍNSKÉHO KRAJE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY, SEKCE EKONOMICKÁ A LEGISLATIVNÍ

LENKA CAHOVÁ

AKTUÁLNÍ VÝVOJ OHLEDNĚ NOVELY ŠKOLSKÉHO ZÁKONA A DALŠÍCH SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

- Zákon č. 267/2025 Sb. ze dne 4. 8. 2025
- Ve vztahu ke změně kompetencí ve financování nepedagogické práce a části ONIV účinnost od 1. 1. 2026
  - tzn. prosincové výplaty budou ještě v lednu 2026 hrazeny z „přímých výdajů“
- Krajské normativy stanoveny v „celoroční“ výši, rozpis školským zařízením upraven v průběhu června
- Dofinancování nepedagogické práce a ONIV ve školách
- Stanovení dalších finančních prostředků – plošné, nevyžaduje administrativní kroky ze strany ředitelů škol (KÚ zasláno první týden v září)
- Novela zahrnuje zejména
  - převod financování nepedagogické práce (od 1.1.2026)
  - institucionalizaci pozic psychologů, speciálních pedagogů a sociálních pedagogů (od 1.1.2026)
  - inovaci školské právnické osoby
  - „indexaci“ škol
  - a další změny
- Novela vyhlášky o krajských normativech – zveřejněno ve Sbírce zákonů dne 25. 8. 2025 (č. 306/2025 Sb.)
- Nové NV k rozpočtovému určení daní – vláda ČR schválila 10. 9. 2025

CO ZMĚNILA NOVELA ZÁKONA Č. 243/2000 SB.?

- Od 1. 1. 2026
- Zvýší podíl **obcí** na **25,93 %** (z 24,16 %)
- Sníží podíl státního rozpočtu na 63,84 %
- U **obcí** změní váhy kritérií (predikce 2026)

	Stávající legislativa		Původní předpoklad		Aktuální predikce
Kritérium	**Váha**	**Objem**	**Váha**	**Objem**	**Objem - srpen 2025**
Výměra území	3,00%	9,2	2,80%	9,2	**9,6**
Počet obyvatel - prostý	10,00%	30,8	9,32%	30,8	**31,8**
Počet dětí a žáků	9,00%	27,7	15,15%	50,0	**51,7**
Počet obyvatel - přepočtený	78,00%	240,2	72,73%	240,2	**248,2**
Celkem	**100,00%**	**308,0**	**100,00%**	**330,2**	**341,3**
Nárůst objemu SD (mld. Kč)				22,2	**23,0**

WEBOVÁ APLIKACE S ROZDĚLENÍM PROSTŘEDKŮ PO OBCÍCH

https://statis.msmt.gov.cz/nepedagogove

CO NEZMĚNILA NOVELA ŠKOLSKÉHO ZÁKONA?

- Pracovně-právní vztahy
- Způsob odměňování – zákoník práce
- RUD obcí nezřizujících školu (2,8 tis.)
- Odpovědnost školy/zřizovatele za zajišťování hmotného zabezpečení – školní stravování
- Způsob financování pedagogické práce – naopak posiluje její systémové financování

PROČ RUD?

- Vzdělávání je samostatnou působností – samospráva tedy rozhoduje o rozsahu, kvalitě a nákladovosti – u pedagogické práce sporné
- Nezávislost na jiném (vyšším) rozpočtu, tj. politickém rozhodování na vyšší úrovni
- Neúčelovost – princip subsidiarity
- Dotační financování samostatné působnosti popírá samotný princip samostatné působnosti
- Změny RUD jsou těžkopádné (nutná změna zákona, prochází i Senátem)
- Garance objemu ve střednědobém až dlouhodobém horizontu – předvídatelnost – průměrný růst za posledních 5 let 7 %, celkem o 48 % ⟹ v obecním školství se výdaje na nepedagogy zvýšily o 25 %
- Ve státním rozpočtu se funguje z roku na rok, při změně vlády riziko rozpočtového provizoria (o prioritách rozhoduje ministr financí a vláda) ⟹ objem výdajů na nepedagogickou práci pod úrovní roku 2021
- Pokles počtu dětí a žáků neovlivní celkový podíl krajů a obcí na daňových výnosech – nyní na historických maximech (i díky cca 50 tis. dětí a žáků z Ukrajiny)
- S výjimkou posledního roku MŠ, ZŠ a SŠ lze stanovovat úplatu – nutno zahrnout do celkového pohledu na disponibilní „vlastní“ zdroje krajů a obcí – u MŠ rozvolněna a indexována pravidla pro maximální výši úplaty – navíc nyní rozhoduje zřizovatel (MŠ, ŠD, ŠK), nikoliv ředitel!

VÝPOČET PRO ROK 2026

- Výkony školního roku 2024/2025 (2025/2026 nejsou k dispozici)
- Nařízení vlády určí způsob rozdělení výnosu „školského“ koeficientu mezi jednotlivé kraje a obce

Koeficient pro svazky ZŠ BT (nevztahuje se na přípravné třídy)	1,2
Bonus k výkonům pro obce pod nebo rovno hranici	10
Hranice výkonů	500
Koeficient (váha) pro:	
Mateřská škola - Děti běžné třídy	1,2
Mateřská škola - Děti speciální třídy	2
Základní škola - Děti v přípravné třídě	1
Základní škola - Děti v přípravném stupni	2
Základní škola - Žáci běžné třídy	1
Základní škola - Žáci speciální třídy	2
Střední škola (vč. gymnázia) - Žáci denní forma vzdělávání běžné třídy	1
Střední škola (vč. gymnázia) - Žáci denní forma vzdělávání speciální třídy	2
Konzervatoř - Žáci denní forma vzdělávání	1
Vyšší odborná škola - Studenti denní forma vzdělávání	1
Základní umělecká škola - Žáci celkem	0,1
Dětský domov - Počet dětí	9
Domov mládeže - Ubytovaní žáci a studenti	1
Internát - Ubytovaní žáci a studenti	2
Středisko volného času - Účastníci pravidelná činnost (děti, žáci, studenti)	0,1

PODROBNĚJI K MECHANISMU RUD

- https://financnisprava.gov.cz/cs/dane/kraje-a-obce/danove-prijmy-kraju-a-obci/rozpoctove-urceni-dani/danove-prijmy-rozpoctu-kraju-a-obci-dle-zakona-o-rozpoctovem-urceni-dani
- Převod nejméně jedenkrát měsíčně, je-li částka určená k převodu vyšší než 500 Kč
- Převody mají formu záloh – od částky nově vypočteného celkového nároku se odečte částka již dříve zaslaná do rozpočtu
- Od ledna do srpna kalendářního roku jsou převody realizovány dle koeficientů publikovaných ve vyhlášce MF účinné zpravidla od 1. září předchozího kalendářního roku – tzn. období 01-08/2026 u školského koeficientu dle dat školního roku 2024/2025
- V převodech, realizovaných v polovině září kalendářního roku, se převody daňových příjmů zúčtují s celkovými převedenými částkami od počátku roku, a to podle koeficientů publikovaných v nové vyhlášce MF účinné zpravidla od 1. září kalendářního roku – tzn. období 09-12/2026 dle dat školního roku 2025/2026 + zúčtování zpětně od 01-08/2026
- U obcí nebude oddělen „nepedagogický RUD“ od „provozního“ – celkem **36 tis. Kč/přepočtený žák** (MŠ cca 43,5 tis. Kč)

PŘÍSPĚVEK NA PROVOZ

- Už nyní platí, že zřizovatel schvaluje příspěvkové organizaci rozpočet a střednědobý výhled (vč. „státní“ části).
- Zřizovatel poskytuje příspěvek na provoz své příspěvkové organizaci zpravidla v návaznosti na výkony (např. vydaný oběd, počet žáků) nebo jiná kritéria (např. "platové inventury")
- Na příspěvek zřizovatele se nevztahuje vládní regulace zaměstnanosti - zřizovatel nemusí stanovovat zvlášť objem prostředků na platy ani počet zaměstnanců
- Z příspěvku na provoz lze tvořit zlepšený výsledek - příděl do peněžních fondů
- Z "přímých výdajů" nelze tvořit zlepšený výsledek - vrácení krajskému úřadu

- Upraveno zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

VÝZVA PRO VENKOV

- Nezvratný demografický trend
- Milhostov (Cheb) – 4 žáci v ZŠ + MŠ
- Nadějkov (Tábor) – 5 žáků v ZŠ + MŠ
- Krásný Les (Liberec) – 7 žáků v ZŠ + MŠ
- Koclířov (Svitavy) – 7 žáků v ZŠ + MŠ
- Kuchařovice (Znojmo) – 7 žáků v ZŠ (2 třídy) + MŠ + přípravná třída
- 10 svazkových škol – 2 375 dětí a žáků
- Institut „společné“ školské právnické osoby

CO MÁ NYNÍ ZŘIZOVATEL/ŘEDITEL UDĚLAT?

- Zodpovědět si několik základní otázek

- Chceme se společně tématem více zabývat?
- Chceme se tím zabývat hned nebo si v klidu situaci zanalyzujeme?
- Jaké máme rozpočtové priority (na úrovni zřizovatele i škol)?
- Jakou chceme mít strukturu škol a jak mají vypadat (personálně i materiálově)?
- Jak chceme zajišťovat provoz škol? Má zřizovatel kapacitu a chuť se o provoz starat?
- Máme zájem o spolupráci s jinými zřizovateli/školami?
- Jak vypadá místní demografie?
- Víme, na koho se obrátit o pomoc?

STŘEDNÍ ČLÁNEK MŠMT

- **Metodická podpora**
- **Síťování a sdílení zkušeností**
- **Infoservis**
- **Helpdesk**
- [Kontakty na tým Středního článku podpory - edu.gov.cz]

DĚKUJI ZA POZORNOST

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

LENKA.CAHOVA@MSMT.GOV.CZ
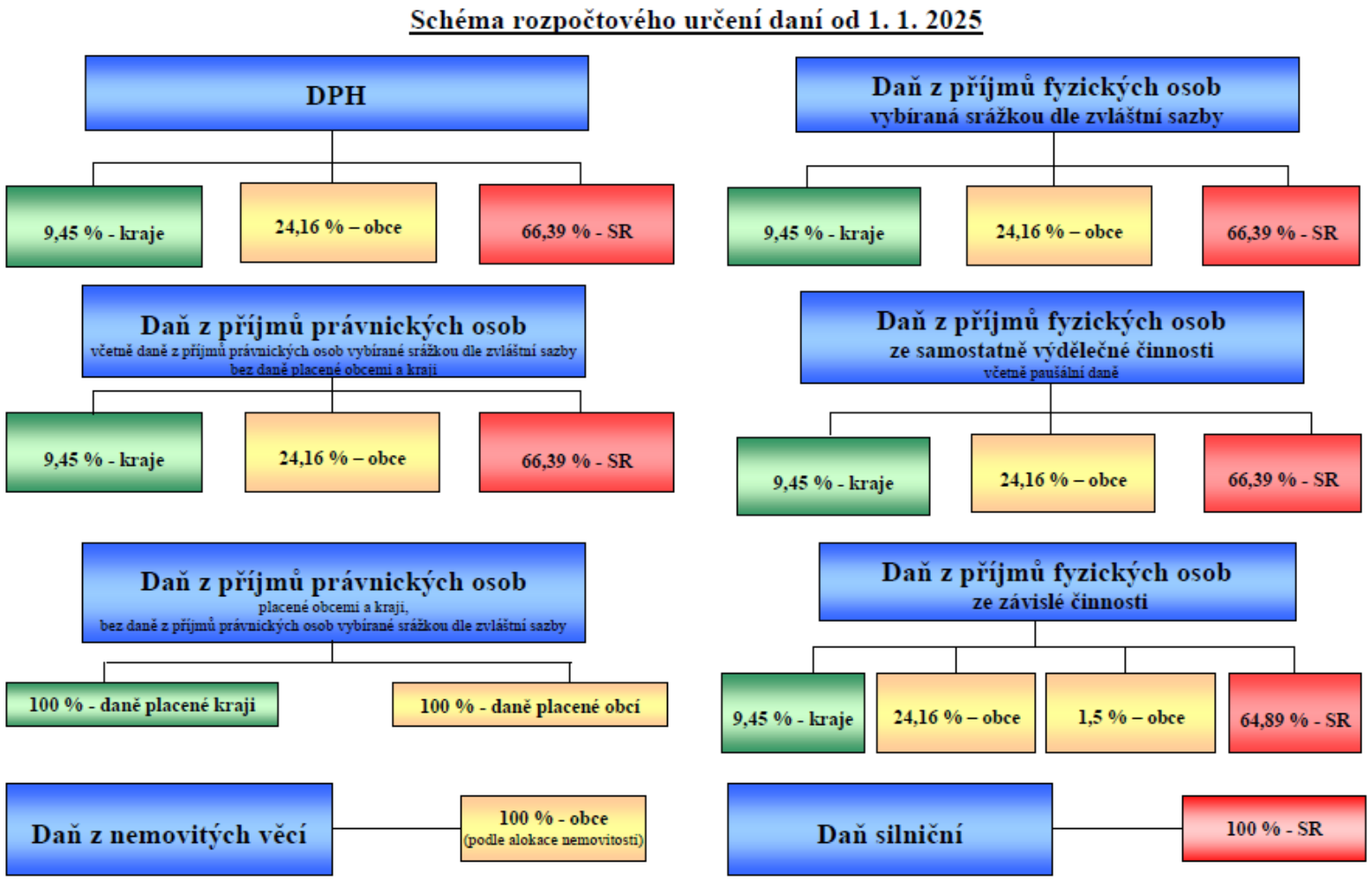
ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ (RUD) - SCHÉMA